

# VOORBEELDOVEREENKOMST ONDERAANNEMINGSOVEREENKOMST EIGEN WERKPLAATS

Koninklijke Metaalunie en UNETO-VNI

Beoordeling Belastingdienst nr. 90515.84231.B| 11 - 04 - 2016

## Beoordeling op basis van uw verzoek

Ik ben van mening dat werken volgens de bijgevoegde overeenkomst niet leidt tot de verplichting loonheffingen af te dragen of te voldoen, omdat dit niet leidt tot een (fictieve) dienstbetrekking tussen opdrachtgever en (onder)aannemer. Bij mijn beoordeling ga ik uit van de op dit moment geldende regelgeving.

Hierna geef ik een toelichting op mijn beoordeling. Hierbij komen de volgende onderwerpen aan de orde:

1. De privaatrechtelijke dienstbetrekking en de gezagsverhouding.  
(Ik concludeer dat bij werken op basis van de door u voorgelegde overeenkomst geen sprake is van een dienstbetrekking vanwege het ontbreken van een gezagsverhouding.)
2. De fictieve dienstbetrekking bij aanneming van werk.  
(Voor de opdrachtgever is van belang of wordt voldaan aan de voorwaarden voor het buiten toepassing laten van deze fictieve dienstbetrekking.)
3. Informatie over andere fictieve dienstbetrekkingen.  
(Voor specifieke arbeidsrelaties gelden andere 'fictieve dienstbetrekkingen'. Ik maak op dit punt een voorbehoud bij mijn beoordeling.)
4. De reikwijdte van deze beoordeling.  
(Mijn standpunt geldt onder de voorwaarde dat opdrachtgever en (onder)aannemer in de praktijk ook conform de voorgelegde overeenkomst handelen. Ik heb de overeenkomst uitsluitend beoordeeld voor de loonheffingen.)
5. Het gebruik van de beoordeelde overeenkomst.  
(Kenmerknummer Belastingdienst; geldigheidsduur en gevolgen van aanvullingen en wijzigingen.)

## Toelichting bij deze beoordeling

### 1. Geen privaatrechtelijke dienstbetrekking

Bij aanneming van werk spreekt de aannemer met de opdrachtgever af om, buiten dienstbetrekking, een werk van stoffelijke aard tot stand te brengen en op te leveren (art.7:750 BW). Omdat ook werknemers in opdracht een werk van stoffelijk aard kunnen maken, is het allereerst van belang na te gaan of in de aannemingsovereenkomst de kenmerken van een privaatrechtelijke dienstbetrekking ontbreken.

Ik ben van mening dat het werken volgens de bijgevoegde aannemingsovereenkomst niet leidt tot een dienstbetrekking. Uit de beoordeling komt naar voren dat op basis van de overeenkomst geen sprake is van een gezagsverhouding. Hierna zal ik ingaan op de algemene vereisten die gelden voor een arbeidsovereenkomst. Ik zal ook aangeven welke onderdelen van de overeenkomst het meest bepalend zijn voor mijn beoordeling.

#### *Arbeidsovereenkomst*

Een echte dienstbetrekking is gebaseerd op de arbeidsovereenkomst (artikel 7:610 BW). Een arbeidsovereenkomst is aanwezig als aan drie voorwaarden is voldaan:

1. De werknemer moet persoonlijk arbeid verrichten.
2. De werkgever moet de werknemer een beloning betalen voor de verrichte arbeid.
3. De werkgever kan de werknemer bindende aanwijzingen en instructies geven over het verrichten van de arbeid op zodanige wijze dat sprake is van een 'gezagsverhouding'.

Als tenminste één van de drie elementen ontbreekt is geen sprake van een arbeidsovereenkomst. Mogelijk is dan nog wel sprake van een fictieve dienstbetrekking. Aan de hand van voorgelegde overeenkomsten beoordeelt de Belastingdienst of de daarin opgenomen bepalingen al dan niet bijdragen aan de aanwezigheid van elk van de hiervoor genoemde elementen van een arbeidsovereenkomst.

#### *Geen gezagsverhouding*

Ik kom tot het oordeel dat op basis van de voorgelegde overeenkomst geen sprake is van een gezagsverhouding. Hiervoor is van belang in hoeverre de opdrachtgever het recht heeft om opdrachten en aanwijzingen te geven voor het werk dat moet worden gedaan. Uit afspraken over instructie, leiding, toezicht en verantwoordingsplicht, die betrekking hebben op de directe werkzaamheden of andere elementen van de arbeidsrelatie, leidt de Belastingdienst af of sprake

## **VOORBEELDOVEREENKOMST ONDERAANNEMINGSOVEREENKOMST EIGEN WERKPLAATS**

Koninklijke Metaalunie en UNETO-VNI

**Beoordeling Belastingdienst nr. 90515.84231.B| 11 - 04 - 2016**

kan zijn van werkgeversgezag. Ook afspraken die betrekking hebben op het al dan niet mogen werken voor derden, regeling van klachten, e.d. kunnen hiervoor van belang zijn.

Op basis van de verschillende elementen van de overeenkomst, in samenhang gezien, heb ik geoordeeld dat geen sprake is van een gezagsverhouding. Het meest duidelijk komt dit naar voren art. 7 van de overeenkomst, waarin de instructiebevoegdheid van de opdrachtgever nadrukkelijk wordt beperkt.

### **2. Geen fictieve dienstbetrekking 'aanneming van werk'**

Als géén sprake is van een privaatrechtelijke dienstbetrekking, dan kan nog wel sprake zijn van de fictieve dienstbetrekking voor aanneming van werk. Dat is het tweede onderdeel van de beoordeling.

Bij aanneming van werk moet de opdrachtgever van de (onder)aannemer voor de loonheffingen beoordelen of hij een overeenkomst sluit met een (onder)aannemer die het werk verricht als zelfstandige (art.3, lid 1, letter a Wet LB). (Kleine aannemers die de werkzaamheden niet zelfstandig of als nevenwerkzaamheden verrichten, worden namelijk door de wet fictief aangemerkt als 'werknemer' van de opdrachtgever die wel bedrijfsmatig handelt.)

Op basis van de voorgelegde overeenkomst, kom ik tot de conclusie dat voldoende aannemelijk is, dat de fictieve dienstbetrekking met betrekking tot aanneming van werk niet van toepassing is. Het meest duidelijk komt dit naar voren in de inschrijving in de Kamer van Koophandel, het BTW nummer, art. 1 en 7 van de overeenkomst.

**Let op!** Op mijn oordeel maak ik wel een voorbehoud. Als de opdrachtnemer gedurende langere tijd (nagenoeg) geen andere opdrachtgevers heeft dan de ene opdrachtgever waarmee hij de bijgevoegde overeenkomst heeft afgesloten, zou de afhankelijkheid van die ene opdrachtgever zodanig groot kunnen worden, dat de fictieve dienstbetrekking 'aanneming van werk' (kleine aannemers) toch van toepassing zou kunnen zijn.

### **3. Andere fictieve dienstbetrekkingen**

Ik heb hiervoor vermeld dat bij aanneming van werk sprake kan zijn van een fictieve dienstbetrekking. Daarnaast kennen de loonheffingen nog andere fictieve dienstbetrekkingen. Ingeval van aanneming van werk is slechts in uitzonderlijke situaties sprake van samenloop met andere fictieve dienstbetrekkingen.

Bij mijn beoordeling, maak ik een voorbehoud voor de situaties waarin een andere fictieve dienstbetrekking van toepassing is, omdat ik dit niet kan beoordelen op basis van de door u voorgelegde overeenkomst. Lees de bijlage voor meer informatie over fictieve dienstbetrekkingen.

### **4. Zekerheid onder voorwaarde conforme feitelijke uitvoering**

De opdrachtgever hoeft geen loonheffingen af te dragen of te voldoen als partijen in de praktijk handelen conform hetgeen zij overeen zijn gekomen in de door de Belastingdienst beoordeelde overeenkomst op grond waarvan geen sprake is van een (fictieve) dienstbetrekking.

Ik heb mijn standpunt gegeven naar aanleiding van het door u ingediende verzoek om vooroverleg. Ik heb mijn oordeel uitsluitend gebaseerd op de tekst van de door u voorgelegde (model)overeenkomst. Op mogelijk in uw situatie eerder ingenomen standpunten wordt niet teruggekomen.

#### *Uitsluitend oordeel loonheffingen*

Een overeenkomst is de vastlegging van afspraken tussen opdrachtgever en opdrachtnemer. De Belastingdienst beoordeelt overeenkomsten alleen op de elementen die van belang zijn om de vraag te kunnen beantwoorden of sprake is van de plicht tot het afdragen of voldoen van loonheffingen. De Belastingdienst kan op basis van een voorgelegde overeenkomst geen oordeel geven over de fiscale kwalificatie van de inkomsten van de opdrachtnemer in de inkomstenbelasting. Het standpunt voor de loonheffingen heeft evenmin betekenis voor de omzetbelasting.

Ook als deze overeenkomst gebruikt wordt door een opdrachtnemer die een niet-natuurlijk persoon is (zoals een besloten vennootschap), houdt het oordeel slechts in dat de opdrachtgever geen loonheffingen verschuldigd is. Dit oordeel heeft geen betekenis voor de vennootschapsbelasting.

## **VOORBEELDOVEREENKOMST ONDERAANNEMINGSOVEREENKOMST EIGEN WERKPLAATS**

Koninklijke Metaalunie en UNETO-VNI

**Beoordeling Belastingdienst nr. 90515.84231.B| 11 - 04 – 2016**

Ook ten aanzien van overige specifieke (niet fiscale) wet- en regelgeving, kan de Belastingdienst geen oordeel geven.

### **5. Kenmerknummer beoordeling**

Deze beoordeling is bij de Belastingdienst geregistreerd onder nummer 90515.84231.B.

#### *Verwijzing naar de beoordeling*

Als opdrachtgever en opdrachtnemer ervoor kiezen om te werken volgens een door de Belastingdienst beoordeelde overeenkomst, is het belangrijk dat dit duidelijk wordt vastgelegd. Daarvoor kan bijvoorbeeld in de overeenkomst tussen opdrachtgever en opdrachtnemer de volgende tekst worden opgenomen:

*"Deze overeenkomst is gebaseerd op de door de Belastingdienst op 11 april 2016 onder nummer 90515.84231.B. beoordeelde overeenkomst."*

#### *Geldigheidsduur beoordeling*

Deze beoordeling van de voorgelegde (model)overeenkomst heeft een geldigheidsduur van vijf jaar, te rekenen vanaf de datum van de goedkeuring, onder voorbehoud van wijzigingen in relevante wet- of regelgeving gedurende die vijf jaar. Ook jurisprudentie kan aanleiding zijn deze beoordeling van de (voorbeeld)overeenkomst voor de toekomst in te trekken. Daarbij zal de Belastingdienst de beginselen van behoorlijk bestuur in acht nemen.

#### *Aanvullingen en wijzigingen beoordeelde overeenkomst*

Indien in de daadwerkelijk gebruikte (ingevulde) overeenkomst bepalingen worden toegevoegd of worden gewijzigd, kan dit gevolgen hebben voor mijn oordeel. Hetzelfde geldt ten aanzien van niet bij het verzoek aan de Belastingdienst voorgelegde relevante bepalingen, overeenkomsten (met derden), bijlagen, voorschriften, etc., zoals bijvoorbeeld voorschriften van derden.

Aanvullingen en/of wijzigingen zijn wel mogelijk, voor zover deze *geen afbreuk doen* aan het karakter van de overeenkomst. Hiervoor verwijs ik naar de bovenstaande uitleg over de wijze van beoordelen van deze overeenkomst. Over de voorgelegde overeenkomst is op basis van het verzoek en de daarin opgenomen afspraken geoordeeld dat geen sprake is van een gezagsverhouding en dat – onder het hiervoor opgenomen voorbehoud – voldoende aannemelijk is gemaakt dat de fictieve dienstbetrekking inzake aanneming van werk niet van toepassing is. Ingeval van aanvullingen of wijzigingen die afbreuk doen aan *deze onderdelen* kan aan de overeenkomst na wijziging *in elk geval* niet meer de zekerheid worden ontleend dat opdrachtgever geen loonheffingen hoeft af te dragen of te voldoen. Wijzigingen of aanvulling op ondergeschikte punten zijn dus mogelijk en hebben geen gevolgen voor de uitkomst van de beoordeling.

### **Geen aansprakelijkheid voor schade**

De Belastingdienst heeft de overeenkomst uitsluitend beoordeeld met het oog op het geven van zekerheid voor het werken buiten dienstbetrekking in het kader van de loonheffingen. De Belastingdienst is niet aansprakelijk voor gevolgen, van welke aard dan ook, van het gebruik van de overeenkomst.

## **Bijlage 2**

### **Algemene informatie over fictieve dienstbetrekkingen**

**Let op!** Bij aanneming van werk is slechts in uitzonderlijke situaties sprake van samenloop met nog andere fictieve dienstbetrekkingen. Andere fictieve dienstbetrekkingen kunnen mogelijk wel van toepassing zijn, als de feitelijke uitvoering afwijkt van de voorgelegde overeenkomst.

Mocht een van deze situaties zich voordoen, dan kan de opdrachtgever aan deze beoordeling niet de zekerheid ontleenen dat hij geen loonheffingen is verschuldigd.

De onderstaande algemene informatie heb ik volledigheidshalve opgenomen.

### **Fictieve dienstbetrekkingen**

*Overzicht arbeidsrelaties die onder voorwaarden worden aangemerkt als fictieve dienstbetrekkingen*

## **VOORBEELDOVEREENKOMST ONDERAANNEMINGSOVEREENKOMST EIGEN WERKPLAATS**

Koninklijke Metaalunie en UNETO-VNI

**Beoordeling Belastingdienst nr. 90515.84231.B| 11 - 04 - 2016**

- Aanneming van werk
- Tussenpersonen, agenten
- Stagiaires
- Meewerkende kinderen
- Commissarissen
- (Statutaire) bestuurders van lichamen
- Sekswerkers
- Topsporters
- Werken door tussenkomst van een derde (intermediair)
- Thuiswerkers
- Gelijkgestelden (als niet-ondernemer met een bepaalde regelmaat een periode werken voor dezelfde opdrachtgever)
- Opting-in (kiezen voor dienstbetrekking)
- (Partners van) houders van een aanmerkelijk belang, die arbeid verrichten voor het desbetreffende lichaam
- Artiesten en beroepssporters die werken op basis van een overeenkomst van korte duur
- Bemanning van vissersvaartuigen (deelvissers)

Meer informatie over de hierboven genoemde regelingen kunt u vinden op de website van de belastingdienst en in het Handboek loonheffingen.

**Let op!** Sinds 1 mei 2016 kunnen de opdrachtgever en de opdrachtnemer er samen voor kiezen om de fictieve dienstbetrekkingen voor thuiswerkers en gelijkgestelden niet op hun arbeidsrelatie van toepassing te laten zijn. Dat geldt ook voor bepaalde artiesten die optreden op basis van een overeenkomst van korte duur. Die gezamenlijke keuze moet blijken uit de afspraken die de opdrachtgever en de opdrachtnemer vóór de eerste betaling hebben vastgelegd.

Tijdens de parlementaire behandeling van de Wet DBA is aangekondigd dat er een wijziging van regelgeving komt, met betrekking tot de fictieve dienstbetrekking voor de commissaris. Vooruitlopend hierop, bevat het besluit van de Staatssecretaris van Financiën van 14 maart 2016, Stcrt. 2016, nr. 14756 een goedkeuring om de arbeidsverhouding van een commissaris met ingang van 1 mei 2016, niet aan te merken als fictieve dienstbetrekking.

# VOORBEELDOVEREENKOMST ONDERAANNEMINGSOVEREENKOMST EIGEN WERKPLAATS

Koninklijke Metaalunie en UNETO-VNI

Beoordeling Belastingdienst nr. 90515.84231.B| 11 - 04 - 2016

## Bijlage 2

### ONDERAANNEMINGSOVEREENKOMST

#### *Onderaannemer voert werk in of vanuit zijn eigen werkplaats uit*

Ondergetekenden,

(**volledige naam van het bedrijf van de aannemer invullen**), gevestigd te (**plaatsnaam**), ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer (**nummer**) en hierbij vertegenwoordigd door (**naam**), verder te noemen "Aannemer";

en

de heer of mevrouw (**volledige naam invullen**), handelend onder de naam (**volledige bedrijfsnaam invullen**), gevestigd te (**plaatsnaam met btw nummer (nummer invullen)**), ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer (**nummer invullen**), hierna te noemen "Onderaannemer";

Aannemer en Onderaannemer hierna gezamenlijk te noemen: "Partijen";

in aanmerking nemende dat:

- Aannemer van zijn opdrachtgever (hierna te noemen: "de Principaal") de opdracht heeft gekregen het volgende werk uit te voeren: (**korte omschrijving van het werk**) en (een deel van) dit werk wenst uit te besteden;
- Onderaannemer als zelfstandig ondernemer voor eigen rekening en risico werkzaam is op het terrein van (**omschrijf activiteiten Onderaannemer**) en in staat is en bereid is het aan hem uit te besteden werk uit te voeren;
- Aannemer (een deel van het werk (**korte omschrijving van het werk**)) uitbesteedt aan Onderaannemer in zijn hoedanigheid van zelfstandig ondernemer;
- Aannemer en Onderaannemer uitdrukkelijk de bedoeling hebben niet een arbeidsovereenkomst of daarmee door de Belastingdienst gelijk te stellen rechtsverhouding aan te gaan, maar een overeenkomst van aanneming van werk in de zin van artikel 750 boek 7 Burgerlijk Wetboek (onder overeenkomst van aanneming van werk is te verstaan de overeenkomst waarbij de ene partij zich jegens de andere partij verbindt om buiten dienstbetrekking tegen een prijs een werk van stoffelijke aard tot stand te brengen en op te leveren);
- Partijen de uitvoering van deze overeenkomst in overeenstemming zullen laten zijn met de inhoud van deze overeenkomst;
- Partijen hun onderlinge rechtsverhouding nader wensen vast te leggen in deze overeenkomst;

verklaren als volgt te zijn overeengekomen:

#### **Artikel 1: Het werk**

1. Onderaannemer zal het werk in of vanuit zijn eigen werkplaats uitvoeren.
2. Aannemer draagt aan Onderaannemer op om het volgende werk (afgebakende eenheid), hierna te noemen "het werk", uit te voeren: (**werk omschrijven, indien aanwezig verwijzen naar toepasselijke besteksparagrafen, hierin genoemde garantiebepalingen, nota's van inlichtingen en aanvullingen, staat van wijzigingen, tekeningen enz.**).
3. De documenten genoemd in lid 1, worden als bijlage 1 bij deze overeenkomst gevoegd.

# VOORBEELDOVEREENKOMST ONDERAANNEMINGSOVEREENKOMST EIGEN WERKPLAATS

Koninklijke Metaalunie en UNETO-VNI

Beoordeling Belastingdienst nr. 90515.84231.B| 11 - 04 - 2016

## Artikel 2: Prijs

1. **Optie 1:** De aanneemsom van het werk bedraagt € .....(**aanneemsom**) exclusief btw. De aanneemsom is vast tot einde werk.

**óf:**

**Optie 2:** Aannemer en Onderaannemer komen overeen dat het werk op regiebasis wordt uitgevoerd. De regieprijzen zijn vast tot eind werk:\*

- Het uurtarief bedraagt €..... ex btw per uur.  
(Indien verschillende uurtarieven gelden voor onderscheidene werksoorten, dan de verschillende werksoorten met per werksoort het uurtarief vermelden);

**óf:**

- Het tarief bedraagt € ..... ex btw per .....(eenheid invullen, bijvoorbeeld per meter, per m2, per 1000).

**\*=slechts één mogelijkheid kiezen dus verwijderen wat niet van toepassing is (en indien van toepassing invullen)**

2. In de in lid 1 genoemde (**aanneemsom/regieprijzen\***) is begrepen al hetgeen nodig is voor een goede en vakkundige uitvoering van de overeenkomst, met inachtneming van de geldende normen, voorschriften en eisen van goed vakmanschap, ook al is een en ander niet uitdrukkelijk genoemd.

**\*=verwijderen wat niet van toepassing is.**

## Artikel 3: Betalingen

1. Betaling zal geschieden in termijnen. De termijnen verschijnen:  
**Optie 1:** periodiek, met tussenpozen van ...weken, met dien verstande dat de eerste termijn ad €..... verschijnt ....weken na aanvang van het werk.  
**óf:**  
**Optie 2:** afhankelijk van de stand van het werk:
  - de eerste termijn ad € ..... verschijnt zodra ...
  - de tweede termijn ad €..... verschijnt zodra ...
  - de laatste termijn ad €.....verschijnt zodra het werk als opgeleverd kan worden beschouwd of, indien van toepassing, nadat het werk is voldaan of geacht wordt te voldoen aan hetgeen is overeengekomen.
2. Betaling van een termijn zal slechts plaatsvinden, nadat het gedeelte van het werk waarop de termijn betrekking heeft door Aannemer en de Principaal of diens vertegenwoordiger is opgenomen en goedgekeurd.
3. Betaling zal plaatsvinden binnen .....(**invullen, bijvoorbeeld 30**) dagen na goedkeuring van de factuur door Aannemer. Betaling vindt niet eerder plaats dan na ontvangst door Aannemer van een ongewijzigd door Onderaannemer ondertekend exemplaar van de onderhavige overeenkomst.
4. Als Aannemer door de Belastingdienst aansprakelijk wordt gesteld voor niet afgedragen loonbelasting en/of premies volksverzekeringen van door Onderaannemer ingeschakelde derde(n) als bedoeld in artikel 9, lid 1, dan is Aannemer bevoegd het bedrag waarvoor hij jegens de fiscus aansprakelijk is gesteld in mindering te brengen op hetgeen Aannemer nog aan Onderaannemer zou moeten betalen.

## Artikel 4: Facturering

1. Onderaannemer stelt facturen op en dient zijn facturen bij Aannemer in. De facturen van Onderaannemer dienen te voldoen aan de wettelijke eisen zoals gesteld in de Wet op de Omzetbelasting. Onderaannemer dient daarnaast op de facturen in ieder geval de volgende gegevens te vermelden:
  - de datum van uitreiking;
  - een opeenvolgend nummer, met één of meer reeksen, waardoor de factuur eenduidig wordt geïdentificeerd;
  - de naam en adres van Aannemer;
  - de naam en adres van Onderaannemer;
  - het nummer van de overeenkomst;
  - omschrijving van het werk en de plaats(en) van uitvoering waarop de factuur betrekking heeft;
  - het tijdvak en de verrichte prestaties waarop de factuur betrekking heeft;

## VOORBEELDOVEREENKOMST ONDERAANNEMINGSOVEREENKOMST EIGEN WERKPLAATS

Koninklijke Metaalunie en UNETO-VNI

Beoordeling Belastingdienst nr. 90515.84231.B| 11 - 04 - 2016

- het bedrag van de evt. omzetbelasting. Als het werk voor minder dan 50% van de arbeidstijd in de eigen werkplaats plaatsvindt en het werk betreft aan onroerend goed of schepen mag er op de factuur geen btw worden vermeld. In dat geval is de verleggingsregeling m.b.t. de omzetbelasting van toepassing en wordt het btw-identificatienummer van Aannemer vermeld.
  - vermelding btw-identificatienummer van Onderaannemer die de levering of de dienst heeft verricht;
  - vermelding btw-identificatienummer Aannemer als de btw-afdracht naar de opdrachtgever van Aannemer is verlegd;
  - vermelding van factuurbedragen, gesplitst voor elk tarief en vervolgens onderverdeeld in eenheidsprijs en eventuele toegepaste kortingen.
2. Indien sprake is van onderaanneming of inlening als bedoeld in artikel 8, waarbij werknemers te werk worden gesteld, dan dienen de facturen van Onderaannemer vergezeld te gaan van een mandagenregister, dat per werknemer naam, adres, postcode, woonplaats, burgerservicenummer, geboortedatum en aantal gewerkte uren per datum vermeldt en van een door de uitvoerder van Aannemer afgegeven en ondertekende uitvoerdersbon.
  3. Facturen die niet voldoen aan de hiervoor genoemde vereisten zullen door Aannemer niet worden betaald en onder opgave van redenen aan Onderaannemer worden geretourneerd.

### Artikel 5: Meerwerk

1. Ingeval van toevoegingen of veranderingen in het overeengekomen werk kan Onderaannemer slechts dan een verhoging van de prijs (meerwerk) vorderen, wanneer hij Aannemer tijdig en schriftelijk heeft gewezen op de noodzaak van een daaruit voortvloeiende prijsverhoging en Aannemer hiervoor schriftelijk opdracht heeft gegeven.
2. De facturering van meerwerk dient op een aparte factuur plaats te vinden. De betaling van het meerwerk vindt plaats gelijktijdig met de eindafrekening.

### Artikel 6: Oplevering

1. Onderaannemer zal het werk opleveren op (**datum invullen**).
2. Bij overschrijding van de opleveringstermijn is Onderaannemer aan Aannemer voor iedere dag dat de overschrijding voortduurt een boete verschuldigd van € (**bedrag invullen**) per dag, onverminderd het recht van Aannemer de werkelijk door hem geleden en/of te lijden schade te verhalen op Onderaannemer.
3. Onderaannemer is jegens Aannemer aansprakelijk voor eventuele boetes of kortingen op de aanneemsom, die door de Principaal aan Aannemer worden gegeven wegens te late oplevering van (gedeelten van) het werk, ten gevolge van aan Onderaannemer toe te rekenen vertraging. Aannemer heeft het recht deze boetes of kortingen te verhalen op Onderaannemer, eventueel door inhouding op betalingen die Aannemer nog aan Onderaannemer verschuldigd is.

### Artikel 7: Zelfstandigheid Onderaannemer

1. Onderaannemer richt in onafhankelijkheid de uitvoering van zijn werk in en bepaalt zelf op welke manier hij zijn werk organiseert en uitvoert, passend binnen het te bereiken resultaat conform deze overeenkomst en het werk van Aannemer en andere partijen.
2. Onderaannemer voert het werk in of vanuit zijn eigen werkplaats uit.
3. Aannemer kan Onderaannemer richtlijnen geven over de afstemming van het overeengekomen werk in relatie tot andere werkzaamheden die hiermee in relatie staan, zonder in te grijpen in de wijze van uitvoering van de overeenkomst, aangezien Onderaannemer daarover bij uitsluiting beslist.
4. Onderaannemer is volledig vrij in het aannemen van opdrachten van derden, tenzij Aannemer een redelijk belang heeft bij een beperking hiervan.
5. Onderaannemer is aansprakelijk voor nakoming van het overeengekomen resultaat.
6. Onderaannemer draagt als zelfstandig ondernemer de verantwoordelijkheid voor:
  - het op peil houden van zijn kennis en vaardigheden benodigd voor het uitvoeren van dit soort werken;
  - het afdekken van risico's van aansprakelijkheid in verband met het uitvoeren van het werk;
  - het verwerven van andere opdrachten voor het uitvoeren van werk;
  - het treffen van voorzieningen tegen ziekte en arbeidsongeschiktheid;
  - het opbouwen van een oudedagsvoorziening(en).

## **VOORBEELDOVEREENKOMST ONDERAANNEMINGSOVEREENKOMST EIGEN WERKPLAATS**

Koninklijke Metaalunie en UNETO-VNI

**Beoordeling Belastingdienst nr. 90515.84231.B| 11 - 04 - 2016**

### **Artikel 8: Verbod op onderaanneming en inlening**

1. Zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Aannemer is het Onderaannemer niet toegestaan het aan hem in het kader van deze overeenkomst opgedragen werk op zijn beurt geheel of gedeeltelijk aan een onderaannemer uit te besteden of door ingeleend personeel te laten verrichten.
2. Als Aannemer schriftelijke toestemming geeft voor verdere onderaanneming of inlening, mag hij daaraan voorwaarden verbinden. Onderaannemer zal Aannemer vrijwaren voor alle kosten, vergoedingen, boetes en rentes die wegens de niet naleving van deze verplichtingen worden opgelegd.

### **Artikel 9: Verplichtingen bij eventuele verdere onderaanneming en inlening**

1. Indien Onderaannemer - conform artikel 8 met schriftelijke toestemming van Aannemer - (delen van) het werk uitbesteedt, dan wel voor uitvoering van (delen van) het werk personeel inleent, dan gelden voor Onderaannemer de verplichtingen uit lid 2. De partij aan wie werk wordt uitbesteed of van wie personeel wordt ingeleend wordt hierna aangeduid als 'ingeschakelde derde(n)'.
  - a) in de situatie dat de ingeschakelde derde geen werknemer(s) in dienst heeft, Aannemer een kopie van de goedgekeurde overeenkomst vrijwaring geen loonheffing van Onderaannemer versus ingeschakelde derde van de Belastingdienst te overhandigen uit hoofde van de Wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelatie;
  - b) Aannemer een staat te overhandigen van alle op het werk in te zetten werknemers van ingeschakelde derde(n) alsmede van deze werknemers eenmalig (alvorens deze aanvangen met hun werk) een kopie van een geldig legitimatiebewijs en desgevraagd loonstaten;
  - c) Aannemer een mandagenregister te overhandigen, welke per werknemer van ingeschakelde derde(n) naam, adres, postcode, woonplaats, burgerservicenummer, geboortedatum en aantal gewerkte uren per datum vermeldt;
  - d) alle verplichtingen jegens de door Onderaannemer te werk gestelde werknemers van ingeschakelde derde(n) strikt na te komen;
  - e) met ingeschakelde derde(n) schriftelijk overeen te komen dat alle wettelijke verplichtingen ten aanzien van diens werknemers tot afdracht van premies sociale verzekering alsmede van loonbelasting, die verband houden met het opgedragen werk, stipt worden voldaan;
  - f) indien de ingeschakelde derde werknemers heeft periodiek automatisch een verklaring van goed betalingsgedrag van ingeschakelde derde(n) te overleggen betreffende de loonbelasting, premie volksverzekeringen en premies werknemersverzekeringen;
  - g) met ingeschakelde derde(n) schriftelijk overeen te komen dat diens/hun administratie zodanig zal zijn ingericht dat daarin terstond of vrijwel terstond de volgende stukken dan wel gegevens kunnen worden teruggevonden:
    - de overeenkomst of de inhoud daarvan op grond waarvan de ingeschakelde derde(n) de door haar/hun aan Onderaannemer geleverde prestatie heeft verricht;
    - de gegevens inzake de nakoming van die overeenkomst met inbegrip van een registratie van de personen die zijn ingezet en van de dagen/uren gedurende welke die personen het werk hebben verricht;
    - de betalingen die in verband met de genoemde overeenkomst zijn gedaan;
  - h) Aannemer desgevraagd kosteloos alle inlichtingen te verschaffen voor zijn administratie en/of voor die van zijn Principaal;
  - i) indien de keten- en/of inlenersaansprakelijkheid van toepassing is, te beschikken over de originele G-rekeningovereenkomst van ingeschakelde derde(n) en deze op verzoek van Aannemer te tonen.
3. Ingeval Onderaannemer (nog) niet heeft voldaan aan zijn verplichtingen uit lid 2 zal Aannemer eerst tot betaling gehouden zijn, nadat hij de ontbrekende gegevens heeft ontvangen en administratief heeft verwerkt en/of Onderaannemer zijn eventuele andere verplichtingen is nagekomen.



## **VOORBEELDOVEREENKOMST ONDERAANNEMINGSOVEREENKOMST EIGEN WERKPLAATS**

Koninklijke Metaalunie en UNETO-VNI

**Beoordeling Belastingdienst nr. 90515.84231.B| 11 - 04 - 2016**

### **Artikel 10: Verplichtingen in verband met de Wet Aanpak Schijnconstructies**

1. In het geval als genoemd in het eerste lid van artikel 9 is Onderaannemer verplicht de in lid 2 van dit artikel genoemde verplichtingen op te leggen aan de ingeschakelde derde(n) en tevens te bedingen dat de ingeschakelde derde(n) deze verplichtingen onverkort opnemen in overeenkomsten die zij aangaan ten behoeve van de uitvoering van (delen van) het werk.
2. De ingeschakelde derde(n) zijn verplicht om:
  - a) zich in de uitvoering van de opdracht aan geldende wet- en regelgeving en een van toepassing zijnde cao te houden waarin onder andere is geregeld dat werknemers van de ingeschakelde derde na verrekening van inhoudingen minimaal het netto minimumloon dienen te ontvangen;
  - b) alle arbeidsvoorwaardelijke afspraken ten behoeve van de uitvoering van de opdracht op een inzichtelijke en toegankelijke wijze vast te leggen;
  - c) aan bevoegde instanties desgevraagd toegang te verschaffen tot deze arbeidsvoorwaardelijke afspraken en mee te werken aan controles, audits of loonvalidatie;
  - d) desgevraagd aan Aannemer of Onderaannemer toegang te verschaffen tot deze arbeidsvoorwaardelijke afspraken indien deze dit noodzakelijk acht in verband met het voorkomen van of de behandeling van een loonvordering aangaande verrichte arbeid ten behoeve van de opdracht.
3. Onderaannemer verbeurt aan Aannemer een onmiddellijk opeisbare boete van € (**bedrag invullen**) per overtreding, als Onderaannemer de verplichtingen uit dit artikel schendt, onverminderd het recht van Aannemer de werkelijk door hem geleden en/of te lijden schade te verhalen op Onderaannemer.
4. Als Onderaannemer de verplichtingen uit dit artikel schendt, dan geeft dit Aannemer bovendien het recht om – na ingebrekestelling – de overeenkomst te ontbinden.
5. Onderaannemer vrijwaart Aannemer voor vorderingen van werknemers op grond van artikel 7:616a en 7:616b BW voor het niet voldoen van het verschuldigde loon.

### **Artikel 11: Werkvergunningen**

1. In het geval Aannemer heeft ingestemd met onderaanneming of inlening als bedoeld in artikel 8 van deze overeenkomst, mag Onderaannemer op het werk uitsluitend personeel (laten) inzetten dat in het bezit is van de vereiste documenten en vergunningen en in het bijzonder, maar niet uitsluitend, de vereiste tewerkstellingsvergunningen op grond van de Wet Arbeid Vreemdelingen (WAV).
2. Onderaannemer zal Aannemer vrijwaren voor alle boetes, schaden, enzovoorts als gevolg van schending door Onderaannemer van het in lid 1 van dit artikel bepaalde.

**De artikelen 12-15 alleen opnemen als Onderaannemer deels op locatie Aannemer of locatie Principaal werkt. De artikelen hebben uitsluitend betrekking op de planning, organisatie, veiligheid en verzekering m.b.t. werkzaamheden op die locatie**

### **Artikel 12: Planning en oplevering**

1. Indien Onderaannemer deels op locatie Aannemer of locatie Principaal werkt, is dit artikel in plaats van artikel 6 van deze overeenkomst van toepassing.
2. **Optie 1:** Aannemer en Onderaannemer zijn de volgende planning overeengekomen: (**planning invullen**).  
**óf**  
**Optie 2:** Onderaannemer zal met de uitvoering van het werk een aanvang maken: in week .... (**weeknummer invullen**) of op ...(**datum invullen**).\*  
**óf**  
**Optie 3:** Aannemer en Onderaannemer stellen in onderling overleg de planning voor de uitvoering van het werk op.  
**\*=verwijderen wat niet van toepassing is (en indien van toepassing invullen)**
3. Het werk dient zonder onderbreking te worden voortgezet, behoudens uit de aard van de werkzaamheden in overeenstemming met de planning anders voortvloeit.
4. Aannemer behoudt zich het recht voor om de aanvang en/of de volgorde van het uit te voeren werk te wijzigen, indien hij dit wenselijk acht in verband met de voortgang van het werk.

## **VOORBEELDOVEREENKOMST ONDERAANNEMINGSOVEREENKOMST EIGEN WERKPLAATS**

Koninklijke Metaalunie en UNETO-VNI

**Beoordeling Belastingdienst nr. 90515.84231.B| 11 - 04 - 2016**

Onderaannemer heeft alsdan geen recht op schade- en/of kostenvergoeding, tenzij naar het uitsluitende oordeel van Aannemer door die wijziging de kosten voor Onderaannemer aantoonbaar aanzienlijk verhoogd worden en de redelijkheid en billijkheid mitsdien vorderen dat (een deel van) die kosten door Aannemer worden (wordt) vergoed.

5. Wanneer de aanvang of voortgang van het werk wordt vertraagd wegens voor risico van Onderaannemer komende omstandigheden, dient de daaruit voortvloeiende schade door Onderaannemer te worden vergoed.
6. Bij overschrijding van de uitvoeringstermijn c.q. opleveringstermijn is Onderaannemer aan Aannemer voorts voor iedere dag dat de overschrijding voortduurt een boete verschuldigd van €..... (**bedrag invullen**) per dag, onverminderd het recht van Aannemer de werkelijk door hem geleden en/of te lijden schade te verhalen op Onderaannemer.
7. Onderaannemer is jegens Aannemer aansprakelijk voor eventuele boetes of kortingen op de aanneemsom, die door de Principaal en/of bouwdirectie aan Aannemer worden gegeven wegens te late oplevering van (gedeelten van) het werk, ten gevolge van aan Onderaannemer toe te rekenen vertraging. Aannemer heeft het recht deze boetes of kortingen te verhalen op Onderaannemer, eventueel door inhouding op betalingen die Aannemer nog aan Onderaannemer verschuldigd is.

### **Artikel 13: Organisatie op de locatie**

1. Aannemer en Onderaannemer houden zich aan het geldende V&G-plan (Veiligheid en Gezondheid). Aannemer draagt zo nodig zorg voor benoeming van de V&G-coördinator.
2. Onderaannemer is verplicht om na en ook gedurende de uitvoering van zijn werk het terrein schoon te houden en schoon op te leveren, emballages, puin en afvalstoffen te verwerken conform de vereisten als voortvloeiend uit wettelijke bepalingen en de in het V&G-plan opgenomen regelingen.
3. Onderaannemer dient de bij zijn werk ontstane verontreiniging, bijvoorbeeld emballage materiaal en/of restant materialen, voor eigen rekening op te ruimen en van de locatie af te voeren, dan wel op verzoek van Aannemer te deponeren in een daartoe op het werk aanwezige vuilcontainer.
4. Indien verwijdering van afval niet op eerste aanzegging van Aannemer geschiedt, zal het Aannemer vrij staan de betreffende afvalstoffen voor rekening en risico van Onderaannemer te (laten) verwijderen. De daaruit voortvloeiende kosten zullen door Aannemer in mindering worden gebracht op de eerstvolgende aan Onderaannemer te betalen termijn.

### **Artikel 14: Veiligheid**

1. Onderaannemer is verantwoordelijk voor het treffen van veiligheidsmaatregelen en voor het handhaven van de veiligheid in het algemeen, overeenkomstig de wettelijke bepalingen en daarmee gelijk te stellen voorschriften zoals opgenomen in het V&G-plan.
2. Onderaannemer vrijwaart Aannemer voor alle aanspraken van derden ter zake van het niet nakomen van de in lid 1 genoemde verplichtingen door Onderaannemer.
3. Aanwijzingen van de directie, Aannemer of anderen op het werk in het kader van het eerder genoemde V&G-plan dienen door Onderaannemer en door hem eventueel ingeschakelde derden strikt opgevolgd te worden. Aannemer heeft het recht om personen van door Onderaannemer ingeschakelde derde(n) die de veiligheidsvoorschriften op het werk niet in acht nemen de toegang tot de bouwplaats te ontzeggen.
4. Aannemer stelt gedurende het werk aan Onderaannemer een opslagruimte ter beschikking om het nodige materiaal en materieel onder te brengen. Aannemer is echter niet aansprakelijk voor eventuele beschadiging of diefstal.
5. Onderaannemer verbindt zich ertoe de nodige maatregelen te treffen ter voorkoming van schade aan de door hem gebruikte opslagruimten, evenals de aan hem toevertrouwde gebouwen, voorwerpen en materialen.

### **Artikel 15: Verzekering**

1. Onderaannemer zal ervoor zorgen dat al het door hem aangewende WAM-plichtige materiaal is verzekerd zoals door de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen (WAM) is voorgeschreven. Met betrekking tot het door Onderaannemer ingehuurde WAM-plichtige werkmaterieel, dient Onderaannemer zich ervan te overtuigen dat het voldoet aan de hiervoor genoemde verzekeringsplicht. Daarnaast dient Onderaannemer ook een adequate verzekering te hebben afgesloten voor het werkrisico van het door hem ingebrachte WAM-plichtige werkmaterieel.

## VOORBEELDOVEREENKOMST ONDERAANNEMINGSOVEREENKOMST EIGEN WERKPLAATS

Koninklijke Metaalunie en UNETO-VNI

**Beoordeling Belastingdienst nr. 90515.84231.B| 11 - 04 - 2016**

2. Onderaannemer is verplicht een verzekering af te sluiten voor schade aan (eigendommen van) derden veroorzaakt door gebruikt materieel, transportmiddelen en dergelijke en schade veroorzaakt door Onderaannemer zelf en personeel van door Onderaannemer ingeschakelde derde(n). Deze verzekering dient een dekking van minstens €..... (**bedrag**) te bieden.
3. Onderaannemer dient desgevraagd een bewijs van betaling van de premie voor de hiervoor genoemde verzekeringen te overhandigen.  
De volgende bepaling maakt wel/niet deel (**doorhalen wat niet van toepassing is**) uit van deze overeenkomst.
4. Voor het werk wordt door de hoofdaannemer een overall CAR-verzekering afgesloten waarbij ook het werk van Onderaannemer is meeverzekerd. Er geldt een eigen risico van €..... (**bedrag**) per gebeurtenis, welk in geval van schade-uitkering met Onderaannemer wordt verrekend. Eventuele schade die door Onderaannemer is veroorzaakt en niet onder de dekking valt van de afgesloten CAR-verzekering, is voor rekening en risico van Onderaannemer.

### Artikel 16: Back-to-back regeling

1. Het werk dat door de Principaal aan Aannemer is opgedragen en de voorwaarden waaronder Aannemer dit werk zal uitvoeren zijn opgenomen in de Hoofdaannemingsovereenkomst. De Hoofdaannemingsovereenkomst, inclusief bijlagen, maakt - voor zover hiervan in deze overeenkomst niet is afgeweken - deel uit van deze overeenkomst. Daarbij dient in de Hoofdaannemingsovereenkomst "aannemer" te worden gelezen als "Onderaannemer" en "opdrachtgever" als "Aannemer".
2. Een kopie van de Hoofdaannemingsovereenkomst inclusief bijlagen is als bijlage 2 aan deze overeenkomst gevoegd.
3. Bij strijd tussen de toepasselijke contractstukken geldt de volgende rangorde, waarbij de eerst genoemde documenten telkens voorrang hebben boven de later genoemde documenten:
  - Deze overeenkomst;
  - De Hoofdaannemingsovereenkomst inclusief bijlagen;
  - De algemene inkoop- en (onder)aannemingsvoorwaarden van Aannemer;
  - De offerte van Onderaannemer.

### Artikel 12/17: Algemene voorwaarden

1. Door Onderaannemer gehanteerde algemene voorwaarden worden hierbij uitdrukkelijk van de hand gewezen, deze gelden niet. Op deze overeenkomst zijn van toepassing de inkoop- en onderaannemingsvoorwaarden van Aannemer. Deze voorwaarden mogen geen afbreuk doen aan die elementen in deze overeenkomst, die bepalend zijn voor de fiscale kwalificatie van de Onderaannemer (de door de Belastingdienst geel gearceerde bepalingen). Een exemplaar van deze voorwaarden is als bijlage aan deze overeenkomst gehecht.

### Artikel 13/18: Verwijzing naar de beoordeling

Deze overeenkomst is gelijkkluidend aan de door de Belastingdienst op (**11 april 2016**) onder nummer (**90515.84231.B.**) beoordeelde overeenkomst.

### Artikel 14/19: Toepasselijk recht en bevoegde rechter

1. Het Nederlandse recht is van toepassing.
2. De Nederlandse burgerlijke rechter die bevoegd is in de vestigingsplaats van Aannemer neemt kennis van geschillen. Aannemer is gerechtigd van deze bevoegdheidsregel af te wijken en de wettelijke bevoegdheidsregels te hanteren.

**VOORBEELDOVEREENKOMST ONDERAANNEMINGSOVEREENKOMST EIGEN WERKPLAATS**

Koninklijke Metaalunie en UNETO-VNI

**Beoordeling Belastingdienst nr. 90515.84231.B| 11 - 04 - 2016**

Aldus in tweevoud opgemaakt en ondertekend te (**plaatsnaam invullen**) op (**datum van ondertekening invullen**).

Namens Aannemer

*Handtekening*

Namens Onderaannemer

*Handtekening*

Naam:

Functie:

Naam:

Functie:

Bijlagen:

1. Documenten bedoeld in artikel 1 lid 2
2. Kopie hoofdaannemingsovereenkomst (**nummer invullen**)
3. Inkoop- en onderaannemingsvoorwaarden

**VOORBEELDOVEREENKOMST ONDERAANNEMINGSOVEREENKOMST EIGEN WERKPLAATS**

Koninklijke Metaalunie en UNETO-VNI

**Beoordeling Belastingdienst nr. 90515.84231.B| 11 - 04 - 2016**